

УДК 342.95(477)

DOI <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2024.1.33>**О. В. Першин**

здобувач Науково-дослідного інституту публічного права

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕДУРИ ЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

В науковій статті доведено, що сучасний розвиток національного законодавства дозволяє констатувати існування нормативно-правових способів унормування певних адміністративних інструментів різними суб'єктами держави в межах їх компетенції, що забезпечує необхідну гнучкість та динамічність підтримування сукупності адміністративно-правових інструментів у актуальному стані до реальної безпекової ситуації.

Доведено, що ефективність існуючих адміністративно-правових інструментів, у тому числі в сфері економічної безпеки держави, залежить не лише від характеристик та якостей самих інструментів, але й від їх сукупності й об'єктивної ситуації їх застосування. Аргументовано висновок щодо необхідності класифікації контексту застосування адміністративно-правових інструментів.

Проаналізовано адміністративно-правові конструкти в межах яких відбувається розвиток, тобто створення та використання адміністративно-правових інструментів. А саме: «адміністративний процес», «адміністративна процедура», «адміністративно-правовий порядок». Усі три розглянуті нами конструкти («адміністративний процес», «адміністративна процедура» та «адміністративний порядок») створюють певні логічні структури, в межах яких можна оцінювати та розвивати й удосконалювати застосування адміністративно-правових інструментів у сфері економічної безпеки держави. Але жоден із цих конструктів, ані по роздільності, ані в їх сукупності, не дає вичерпної інформації для відповідної цілеспрямованої нормотворчої роботи. Пояснюється це: по-перше, занадто широким змістом поняття «економіка» (про що ми неодноразово наголошували раніше), а по-друге, відсутністю чіткого спрямування жодного з перелічених конструктів саме на проблематику економічної безпеки.

Все викладене змушує констатувати, що означені логічні конструкти потребують доповнення. Тобто визначення принаймні ще одного додаткового виміру, відповідно до якого можна проводити оцінку розвитку застосування адміністративно-правових інструментів у сфері економічної безпеки та аргументовано провадити ініціативи щодо удосконалення відповідного арсеналу інструментів. У якості конструкту, якого зараз не вистачає, запропоновано таку інноваційну категорію як «економічне безпекове середовище».

Ключові слова: економічна безпека, економічне безпекове середовище, адміністративно-правові інструменти, органи публічної влади, адміністративний процес, адміністративна процедура, адміністративний порядок.

Постановка проблеми. На теперішній час з упевненістю можна стверджувати, що економічні умови в Україні вимагають сьогодні та потребуватимуть у осяжному майбутньому розвитку й удосконалення, в тому числі шляхом адміністративно-правового унормування та запровадження ефективних адміністративних інструментів (зокрема й в сфері економічної безпеки держави).

Відтак потреба в інтенсивному правовому регулюванні буде актуальною ще щонайменше впродовж найближчого десятиріччя. При цьому, очевидним логічним наслідком із усього викладеного є те, що самі умови існування держави, суспільства, а з ними і національної економіки хоча і залишаються слабо прогнозованими, але абсолютно точно будуть змінюватись. Отже, завдання нормотворення в сфері управління

державною економікою полягає не в спробі побудувати одну єдину, правильну і незмінну систему, а в тім, щоб на кожному етапі існування держави обирати й запроваджувати найкращі практики, які відповідають вимогам часу та реально існуючій ситуації. Виходячи з цього, варто з'ясувати, що саме представляє з себе «адміністративно-правове регулювання» та «правове регулювання» в цілому.

Аналіз останніх досліджень. Одразу підкреслимо, що різноманітні складові адміністративно-правового регулювання, в тому числі й в сфері забезпечення економічної безпеки держави, неодноразово досліджувались вченими. Свій внесок у формування означених напрацювань внесли, наприклад, такі науковці як: Л. Авраменко, В. Андрейцев, О. Безпалова, А. Бобкова, А. Гальчинський, О. Головка, І. Голосніченко, І. Городецька, О. Джафарова, О. Дрозд, С. Єсімов, Н. Золотарьова, В. Корженко, І. Коросташова, К. Костовська, В. Лазаренко, А. Лиманюк, І. Личенко, Ю. Лозинський, Х. Марич, О. Марченко, В. Мошенська, Ю. Назар, В. Ортинський, О. Передерій, О. Петришин, С. Понамарьов, С. Шатрава та інші вчені.

Наразі, навіть враховуючи доволі похвалену увагу науковців до питань адміністративно-правового регулювання, на наш погляд, проблематику розвитку регулювання процедури застосування адміністративно-правових інструментів у сфері забезпечення економічної безпеки неможна вважати вирішеною.

Виклад основного матеріалу. Розмірковуючи над питанням удосконалення й оцінюючи адміністративно-правові інструменти комплексно та в усій їх сукупності, а не за окремими безпековими проблемами економіки і лише в один конкретний проміжок часу, варто все ж окреслити певні конструкти або структури за якими можна проводити подальше вивчення. На наш погляд, для вирішення цієї проблеми перспективним виявляється групування за логікою унормування практичного застосування відповідних адміністративно-правових інструментів. Способів або підходів до такого унормування в національній правовій традиції можна виділити щонайменше три, а саме: регулювання «адміністративних процесів», «адміністративних процедур» та «адміністративно-правових порядків» в межах яких визначається застосування певних адміністративно-правових інструментів. Тож, розглянемо кожен із означених «конструктів» більш докладно.

Щодо «адміністративного процесу», то як і будь-який юридичний процес він відрізняється чітким впорядкуванням своєї реалізації й стадійністю, а також максимально точним зазначенням суб'єктів, що беруть в ньому участь, їх компетенцій та доступних їм адміністративно-правових інструментів на кожному етапі відповідної взаємодії. Таким чином, окресливши проблематику певного юридичного процесу, виникає можливість аргументовано розміркувати про наявність, чи відсутність необхідних адміністративно-правових інструментів. Завдяки цьому питання удосконалення правового регулювання наповнюється конкретним змістом.

З цього приводу підкреслимо, що термін «адміністративний процес» свого часу мав законодавче визначення. Згідно із Кодексом адміністративного судочинства України (КАС України) (на час його видання в 2005 році) «адміністративний процес» розглядався як: «правовідносини, що складаються під час здійснення адміністративного судочинства» [1, ст. 3].

Втім, згодом, згідно змін, внесених до КАС України Законом України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 03.10.2017 року № 2147-VIII [2, розділ 3], термін «адміністративний процес» був виключений з КАС України. Отже, на теперішній час означене поняття залишається таким, зміст якого не врегульований законодавством [3; 4].

Викладене свідчить про певне еволюціонування поглядів фахівців, науковців та практиків на зміст поняття «адміністративний процес». Приклади цього можна знайти, скажімо, у інформаційних матеріалах деяких Судів. Так, 08.12.2016 року Лохвицький районний суд Полтавської області повідомляє, що: «поняття «адміністративний процес» в адміністративно-правовій науці прийнято розглядати в широкому й вузькому значеннях. У широкому значенні адміністративний процес – це встановлений законом порядок розгляду й рішення індивідуально-конкретних справ, що виникають у сфері державного керування, судами (загальної юрисдикції або спеціально створеними) або спеціально уповноваженими на те органами (посадовими особами). У вузькому значенні адміністративний процес розглядається як виробництво по справах про адміністративні правопорушення й застосування до пра-

вопорушників адміністративних стягнень. Іноді поняття адміністративного процесу у вузькому значенні тлумачать не тільки як розгляд справ про адміністративні правопорушення й застосування адміністративних стягнень до винних, але і як розгляд справ із застосуванням (мір) адміністративного примуса» [5].

Натомість деякі дослідження і навіть навчальна література виділяють більше варіантів щодо трактування змісту й сутності «адміністративного процесу». Так, наприклад, електронний підручник Національної академії внутрішніх справ «Адміністративне право. Загальна частина» вказує на три концептуальні підходи. А саме: *юрисдикційну* («вузьку») концепцію. Означений підхід розвивали: О. Дьомін, С. Котюрґін Н. Саліщева та інші науковці. «Адміністративний процес» в рамках цього підходу сприймався як своєрідний аналог кримінального й цивільного процесів. Відмінним підходом від зазначеного є *судова* концепція, опрацюванням якої займалися А. Клейман, С. Махіна та інші дослідники. В рамках цього підходу «адміністративний процес» трактується як діяльність органів правосуддя. І остання, *управлінська* концепція, до формування якої доклались Д. Бахрах, О. Кузьменко, В. Сорокін, Ю. Тихомиров, М. Тищенко, інші вчені й автори названого підручника, радить сприймати «адміністративний процес» як урегульовану адміністративно-процесуальними нормами діяльність публічної адміністрації, спрямовану на реалізацію норм відповідних матеріальних галузей права в ході розгляду і вирішення індивідуально-конкретних справ [6, §1 тема 14].

Зберігаючи ознаку чіткої структурованості та стабільності правових відносин, перелічені підходи і концепції відрізняються широтою охоплення проблематики врегульованих відносин, від найвужчої, до найбільш широкої. Проте, навіть найширший із зазначених підходів не включає всієї різноманітності проблем та відносин в різних сферах адміністративно-правового та публічного регулювання. Отже, виправити цей недолік покликано введення такої категорії як «адміністративна процедура», формування якої, зважаючи на викладене, виглядає цілком виправданим.

Зауважимо, що доцільність виокремлення регулювання суспільних відносин, які стосуються сфери застосування «адміністративних процедур» була усвідомлена національними нормотворцями ще в 1998 році. Про це свідчить, наприклад, Указ Президента України

«Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні» від 22.07.1998 року № 810/98.

В названому Указі зокрема наголошено, що: «ефективне правове супроводження адміністративної реформи передбачає подальшу систематизацію адміністративного законодавства, насамперед шляхом його кодифікації. Оскільки здійснити кодифікацію норм адміністративного законодавства одночасно і в одному акті об'єктивно неможливо, доцільно здійснити поетапну кодифікацію за окремими сферами та інститутами адміністративно-правового регулювання. ... Орієнтовна структура (з урахуванням черговості прийняття) Адміністративного кодексу повинна включати: 1) Кодекс про адміністративні проступки (наразі чинним є Кодекс України про адміністративні правопорушення (КУпАП) № 8073-Х, прийнятий ще Верховною Радою УРСР від 07.12.1984 року [7]); 2) Адміністративно-процесуальний кодекс (зараз діє Кодекс адміністративного судочинства України (КАС України) № 2747-IV, прийнятий від 06.07.2005 року [1]); 3) Адміністративно-процедурний (процедуральний) кодекс; 4) Кодекс загальних правил поведінки державних службовців, а також деякі інші кодифіковані акти» [8]. Останніх два зазначених кодекси відсутні в чинному законодавстві України (принаймні в такому вигляді, в якому вони замислювались).

Разом із тим, від 17.02.2022 року було прийнято Закон України «Про адміністративну процедуру» № 2073-IX. Названий Закон набрав повної чинності лише 15.12.2023 року [9]. Отже, наразі саме цей нормативно-правовий акт є тим аналогом, який врегульовує відносини, що мали б бути унормовані Адміністративно-процедурним (процедуральним) кодексом України.

На сьогодні чинне визначення правового терміну «адміністративна процедура» свідчить, що ця категорія представляє з себе: «визначений законом порядок розгляду та вирішення справи» [10, ст. 2]. Втім, зміст цього визначення обмежений сферою застосування самого Закону України «Про адміністративну процедуру». Так, дія названого нормативно-правового акту не поширюється, наприклад, на: конституційне провадження, кримінальне провадження, судове провадження, виконавче провадження (крім виконання адміністративних актів), оперативно-розшукову діяльність, розвідувальну діяльність, контррозвідувальну діяльність, вчинення нотаріальних дій, виконання покарань, застосування законодавства про національну

безпеку і оборону, громадянство, надання при-тулку в Україні, захист економічної конкуренції тощо [10, ст. 1].

Таким чином, норми законодавства, які зосереджені на врегулюванні «адміністративних процедур», також мають ознаки певної чіткої послідовності дій та унормовують правові відносини між державою й іншими особами з питань які не стосуються правопорушень. Отже, законодавство про «адміністративну процедуру», як і сукупність правових актів про «адміністративний процес», створює контекст необхідний для оцінки актуальності наявного адміністративно-правового інструментарію. Але, як і у попередньо розглянутому випадку, частина економічних питань виходить за межі окресленої сфери правового врегулювання, наприклад, захист економічної конкуренції тощо.

На додачу до вже розглянутих двох груп, які фактично представляють з себе певні логічні конструкти, незгаданим залишається ще один підхід до упорядкування врегулювання, який зорієнтований на закріплення способів дій органів держави, місцевого самоврядування та посадових осіб. Ідеться про адміністративно-правовий «порядок».

Сучасне національне законодавство наразі містить деякі нормативно-правові акти із подібними назвами, наприклад: Порядок організації та забезпечення режиму секретності в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 18.12.2013 року № 939 (ДСК); Порядок ведення Державного земельного кадастру, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 року № 1051 [11]; Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затверджений Наказом Міністерства юстиції України 22.02.2012 року № 296/5, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22.02.2012 року за № 282/20595 [12] тощо.

Слово «порядок» також використовується в назвах різних правових термінів, наприклад, таких як: Порядок роботи з модулем безпеки РРО; Порядок підготовки та реалізації проєктів; Внутрішній порядок; Порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування; Дозвільний порядок проведення робіт з технічного захисту інформації для власних потреб тощо [13].

Втім, існує й декілька нормативно-правових визначень безпосередньо поняття «порядок». Зокрема відповідний термін було закрі-

плено в: Наказі Міністерства юстиції України «Про вдосконалення порядку державної реєстрації нормативно-правових актів в органах юстиції та скасування рішення про державну реєстрацію нормативно-правових актів», від 12.04.2005 року № 34/5; Постанові Правління Національного банку України «Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів», від 05.11.2014 року № 705; Постанові Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу», від 26.06.2015 року № 417; Постанові Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів», від 15.09.2016 року № 388 тощо. Перераховані нормативно-правові акти вже втратили або очікують на втрату чинності.

Але є й чинні визначення, зміст яких майже збігається між собою. Вони викладені в Постановах Правління Національного банку України: від 19.05.2020 року № 65, від 28.07.2020 року № 107 та від 29.07.2022 року № 164. Узагальнюючи їх дані можна стверджувати, що на підзаконному рівні термін «порядок» означає: чітку послідовність дій певного процесу із зазначенням способів, форм, строків (термінів) ужиття (працівниками) цих дій, визначену (у внутрішніх документах... [14].

Враховуючи викладене можна стверджувати, що поняття «порядок» використовується в адміністративному праві для позначення певного типу адміністративно-правових актів, передусім підзаконного рівня, а також як узагальнене характеристика правових норм щодо врегулювання діяльності осіб із застосування відповідних адміністративно-правових інструментів. Частина таких інструментів безумовно стосується управління економікою та забезпечення економічної безпеки держави. А наявність відповідних «порядків» дає можливість оцінювати актуальний стан наявного арсеналу адміністративно-правових інструментів за окремими напрямками діяльності та проблематикою.

Усі три розглянутих нами конструкта («адміністративний процес», «адміністративна процедура» та «адміністративний порядок») створюють певні логічні структури, в межах яких можна оцінювати та розвивати й удосконалювати застосування адміністративно-правових інструментів у сфері економічної безпеки

держави. Але жоден із цих конструктів, ані по роздільності, ані в їх сукупності, не дає вичерпної інформації для відповідної цілеспрямованої нормотворчої роботи. Пояснюється це: по-перше, занадто широким змістом поняття «економіка» (про що ми неодноразово наголошували раніше), а по-друге, відсутністю чіткого спрямування жодного з перелічених конструктів саме на проблематику економічної безпеки.

Все викладене змушує нас припустити, що означені логічні конструкти потребують доповнення. Тобто визначення принаймні ще одного додаткового виміру, відповідно до якого можна проводити оцінку розвитку застосування адміністративно-правових інструментів у сфері економічної безпеки та аргументовано провадити ініціативи щодо удосконалення відповідного арсеналу інструментів. У якості конструкту, якого зараз не вистачає, варто запропонувати таку інноваційну категорію як «економічне безпекове середовище».

Наразі обговорення поняття «безпекове середовище» відбувається в науковому товаристві, а також серед політиків й посадовців вже достатньо давно та жваво. Так, ще наприкінці 2022-го року тодішній очільник МВС України Д. Монастирський презентував концепцію заходів безпеки, які отримали узагальнену назву «Проекти формування безпекового середовища в Україні» [15].

У 2023-му році, проаналізувавши теоретичні напрацювання щодо розвитку поняття «безпекове середовище», К. Бугайчук стверджує, що: «в Україні існує багато органів державної влади, що мають дуже широку сферу відповідальності та повинні забезпечувати захист від внутрішніх і зовнішніх загроз відповідне коло різноманітних суспільних відносин. До таких сфер можна віднести: сферу економіки, фінансів, воєнну сферу, соціальну, екологічну, інформаційну. Саме на цих підставах у Стратегії національної безпеки виокремлюють такі її складові, як-от: фінансова, економічна, продовольча, біологічна, інформаційна, кібернетична, державна та інші. Таким чином, з огляду на видові ознаки ми можемо говорити про економічне, фінансове, воєнне, інформаційне, біологічне, екологічне безпекове середовище» [16, с. 117].

Спираючись на викладене, можна стверджувати, що передумови для формування категорії «економічне безпекове середовище» вже сформовані в сучасному українському суспільстві й складають частину формування концепції «національного безпекового середовища».

Висновки. Узагальнюючи результати вивчення напрямів розвитку адміністративно-правового регулювання процедури застосування адміністративно-правових інструментів у сфері забезпечення економічної безпеки можна сформулювати такі висновки.

Сучасний розвиток національного законодавства дозволяє констатувати існування нормативно-правових способів унормування певних адміністративних інструментів різними суб'єктами держави в межах їх компетенції, що забезпечує необхідну гнучкість та динамічність підтримування сукупності адміністративно-правових інструментів у актуальному стані до реальної безпекової ситуації.

Доведено, що ефективність існуючих адміністративно-правових інструментів, у тому числі в сфері економічної безпеки держави, залежить не лише від характеристик та якостей самих інструментів, але й від їх сукупності й об'єктивної ситуації їх застосування. Аргументовано висновок щодо необхідності класифікації контексту застосування адміністративно-правових інструментів.

Проаналізовано адміністративно-правові конструкти в межах яких відбувається розвиток, тобто створення та використання адміністративно-правових інструментів. А саме: «адміністративний процес», «адміністративна процедура», «адміністративно-правовий порядок». З'ясовано, що перерахованих конструктів недостатньо для вичерпної оцінки існуючих адміністративно-правових інструментів в контексті напрямів їх подальшого розвитку в сфері економічної безпеки держави.

Запропоновано виділити додатковий вимір для оцінювання розвитку нормативно-правового регулювання адміністративних інструментів, а саме: «економічне безпекове середовище».

Список використаної літератури:

1. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. № 2747-IV (перша редакція, без змін). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15/ed20050706#top>
2. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів : Закон України від 03.10.2017 р. № 2147-VIII (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2147-19/ed20171215#Text>
3. *Верховна Рада України* (Рада – Офіційний вебпортал парламенту України), «Законодав-

- ство України / Термінологія законодавства / Пошук у назвах термінів (адміністративний процес)». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/term?find=1&text=адміністративний+процес>
4. Верховна Рада України (Рада – Офіційний веб-портал парламенту України), «Законодавство України / Термінологія законодавства / Термін «Адміністративний процес». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/term/518>
 5. Лохвицький районний суд Полтавської області (Судова влада України), «Адміністративний процес - зміст і загальні риси / Керівник апарату Лохвицького районного суду В. Петренко, 08.12.2016 р.». URL: <https://lh.pl.court.gov.ua/sud1617/pres-centr/news/313726/>
 6. Адміністративне право. Загальна частина : мультимедійний навчальний посібник / О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, М.В. Плугатир, М.В. Співак, В.В. Підвисоцький. Національна академія внутрішніх справ, 2017. URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/adm_pravo_zch/nm/lec14.html
 7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-Х (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
 8. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні : Указ Президента України від 22.07.1998 р. № 810/98 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/810/98#Text>
 9. Верховна Рада України (Законодавство України), «Картка документа / Про адміністративну процедуру». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2073-20>
 10. Про адміністративну процедуру : Закон України від 17.02.2022 р. № 2073-IX (із змінами). Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2023, № 15, ст. 50. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>
 11. Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 р. № 1051 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-п#Text>
 12. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України : Наказ Міністерства юстиції України від 22.02.2012 р. № 296/5 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text>
 13. Верховна Рада України (Рада – Офіційний веб-портал парламенту України), «Законодавство України / Термінологія законодавства / Пошук у назвах термінів (порядок)». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/term?find=1&text=порядок>
 14. Верховна Рада України (Законодавство України) «Термінологія законодавства / Термін "Порядок"». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/term/22341>
 15. Монастирський Д. презентував проекти МВС для формування безпечного середовища в Україні, 07.10.2022 р.» URL: <https://mvs.gov.ua/news/denis-monastirskii-prezentuvav-projekti-mvs-dlya-formuvannya-bezpekovogo-seredovishha-v-ukrayini>
 16. Бугайчук К.Л. Безпечове середовище держави в контексті діяльності Міністерства внутрішніх справ України. *Право і безпека*. 2023. № 2 (89). С. 111-120. DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2023.2.10>

Pershyn O.V. Some aspects of improving administrative-legal regulation of the procedure for the application of administrative-legal instruments in the field of ensuring economic security

The scientific article proves that the modern development of national legislation allows us to state the existence of regulatory and legal methods for regulating certain administrative instruments by various state entities within their competence, which provides the necessary flexibility and dynamism for maintaining the set of administrative-legal instruments in an up-to-date state in relation to the real security situation.

It is proved that the effectiveness of existing administrative-legal instruments, including in the field of economic security of the state, depends not only on the characteristics and qualities of the instruments themselves, but also on their totality and the objective situation of their application. The conclusion is argued regarding the need to classify the context of application of administrative-legal instruments.

The administrative-legal constructs within which the development, that is, the creation and use of administrative-legal instruments take place are analyzed. Namely: “administrative process”, “administrative procedure”, “administrative-legal order”. All three constructs we have considered (“administrative process”, “administrative procedure” and “administrative order”) create certain logical structures within which it is possible to evaluate and develop and improve the application of administrative-legal instruments in the sphere of economic security of the state. But none of these constructs, either separately or in their aggregate, provides exhaustive information for the relevant targeted normative work. This is explained: firstly, by the too broad meaning of the concept

of “economy” (as we have repeatedly emphasized earlier), and secondly, by the lack of a clear focus of any of the listed constructs specifically on the issues of economic security.

All of the above makes us state that the indicated logical constructs need to be supplemented. That is, the definition of at least one additional dimension, according to which it is possible to assess the development of the application of administrative and legal instruments in the field of economic security and to reasonably take initiatives to improve the corresponding arsenal of instruments. As a construct that is currently lacking, an innovative category such as “economic security environment” is proposed.

Key words: economic security, economic security environment, administrative and legal instruments, public authorities, administrative process, administrative procedure, administrative order.